

Redactie :
M. P. J. van Bracht
R. v. Grondelle
P. J. M. v. d. Hoogen
A. A. Vissers

Foto's en tekeningen
C. Poppelaars

Omslag :
Rosemarie van Boxel

Druk. :
Drukkerij
West Brabant B.V.
Dreef 58, Breda

Inhoud	Blz.
Kerstmis - Nieuwjaar - Ziekenhuis	2 en 3
Aan allen die met Kerstmis en Nieuwjaar in het ziekenhuis verblijven	4
Bezoek	5 en 6
„Modern Kerstfeest”	7
Geweld eindigt, waar vrede begint	9
Orde Kerstviering	10
„Open Huis”	11, 12, 13, 14 en 15
Kerstmenu 1975 en handtekeningen	16 en 17
Jaarwisseling	18 en 19
Jongerenkoor	19 en 20
Radio Ignatius	21, 22, 23 en 24
Kerstpuzzle	25
„Goede Wacht”	26, 27 en 28
„Een ridder in ons midden”	29
St. Nicolaas	30
Bedankt en ...	31
Echo	32

KERSTMIS – NIEUWJAAR – ZIEKENHUIS

Drie woorden welke door ieder van ons, patiënten en medewerkers, als ontvangers van dit Kerstnummer van de Singel, met elkaar in verband worden gebracht. Door ieder van ons, hetgeen inhoudt dat het verband dat wordt gelegd voor een ieder verschillend is. De manier waarop wij inhoud geven aan elk van de drie woorden zal in zeer sterke mate afhankelijk zijn van persoonlijke visie, inzichten, emotionaliteit, etc. Afhankelijk dus van de manier waarop wij mens zijn.

Mens zijn, dat betekent samen leven met anderen. Jezelf geven of afsluiten met alle mogelijkheden die daar tussen liggen. Samen leven, betekent ook laten zien wie je bent, jezelf kwetsbaar maken. Iets wat wij misschien maar moeilijk kunnen en toch onlosmakelijk verbonden is met het mens zijn.

Dat kan relationeel maar ook lichamelijk. Er wordt niet gevraagd of wij dat graag willen, het is onafwendbaar. Er wordt niet gevraagd of wij alleen willen samenwerken met mensen die we graag mogen, of wij alleen degenen willen verzorgen die wij sympathiek vinden, of wij ziek willen worden of niet. We zijn kwetsbaar naar de ander toe, kwetsbaar in onze lichamelijkeheid. Het is een realiteit die even onlosmakelijk met het leven is verbonden als verdriet, voorspoed en tegenslag.

De begripsbepaling van een mens bestaat bij de gratie van de vergelijking.

Een lucifer is kort omdat de andere lang is, een dag is koud omdat de voorgaande warm was. We voelen ons verdrietig omdat we gelukkig zijn geweest of zouden kunnen zijn. We kijken terug of vooruit. Misschien is het zinnig om te kijken naar de realiteit.

De realiteit die ons, patiënten en medewerkers, heeft samengebracht.

Samengebracht op dagen welke voor ieder van ons zo'n verschillende inhoud hebben.

Laten we trachten om ons te bepalen tot dit moment. Om de mensen te zien zoals ze ons op dit moment omringen. Ons : patiënten - mensen die hun lichamelijke kwetsbaarheid duidelijk ervaren, medewerkers - mensen die kunnen trachten hulp te verlenen. Het is geen kwestie van overdreven dankbaar die hulp aanvaarden, noch van hoogverheven geven van die hulp.

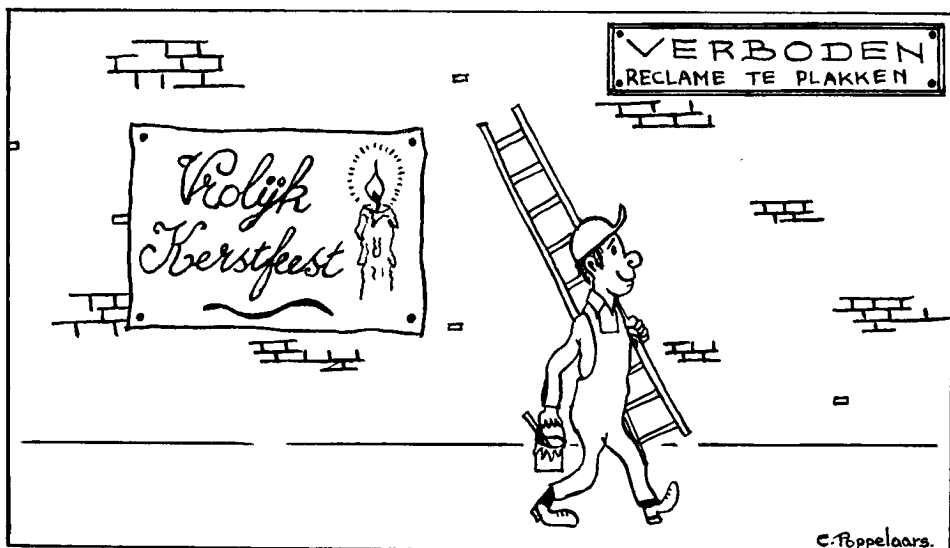
Het is een werkelijkheid waarin gegeven en genomen wordt zonder daarbij aan gevoelens van eigenwaarde te tornen. Het is een werkelijkheid waarin de rollen ieder moment kunnen worden omgedraaid. Een gevoel van kwetsbaarheid, van relativiteit, dat ons als mens misschien wat nader tot elkaar zou kunnen brengen.

Nader tot elkaar, samen in één huis. In een ziekenhuis waar gasten zijn en gastvrouwen en gastheren. Als gast in een huis is het plezierig om te weten of je welkom bent, dat er moeite voor je gedaan wordt. Als gastvrouw of gastheer doe je alle moeite om het je gasten naar de zin te maken. Omdat je pas echt goed kunt waarderen wat een ander voor je doet, en graag doet, als je weet wat daartoe moet gebeuren, heeft de redactie gemeend eens achter de schermen te gaan kijken, samen met U allen. Opdat wij allen beter naar waarde zullen kunnen schatten wat ieder voor zich, op zijn eigen wijze, doet om ons gezamenlijk verblijf met deze dagen in het ziekenhuis zo plezierig mogelijk te maken.

Wij wensen U, al naar gelang uw eigen interpretatie van mens zijn, een zalige of gelukkige Kerstmis en een gezegend of voorspoedig Nieuwjaar.

Bovenal wensen wij U toe dat U in het komende jaar de gelegenheid zult krijgen en durven opeisen om mens te zijn. Mens voor uw medemensen.

De redactie.

C. Poppelaars.

**AAN ALLEN,
DIE MET KERSTMIS
EN NIEUWJAAR
IN HET ZIEKENHUIS
VERBLIJVEN**

Begin november 1975 vroeg de redactie van „Singel 33” of de direktie een stukje wilde schrijven voor een speciale editie. Deze editie zou in zoverre speciaal zijn, dat zij in het teken zou staan van deze hoogtij-dagen en dat zij niet alleen bestemd zou zijn voor de ziekenhuis-medewerkenden, maar óók voor de patiënten, die deze dagen samen met onze mensen moeten doorbrengen.

Omdat deze nieuwe gedachte van de redactie mij aansprak, heb ik m'n medewerking gaarne toegezegd. Wat vooral aanspreekt is de poging van de redactie om te helpen bewerkstelligen, dat onze gasten (patiënten) en onze gastheren/gastvrouwen (medewerkers van het ziekenhuis) elkaar zoveel mogelijk naderbij komen gedurende deze dagen. De gedachte, die daarachter steekt, is dat dit voor allen kan leiden tot een intenser beleven van het samenzijn in dit huis, speciaal met Kerstmis.

Dit soort gedachten liggen precies in het verlengde van wat de direktie van dit ziekenhuis voorstaat. Zij passen in het patiëntenzorgbeleid, dat steeds verder uitgebouwd wordt.

U kunt nu zeggen : „Geen woorden, maar daden, direktie”, en dan hebt U enigszins gelijk, want hoewel wij onze woorden zéér reëel bedoelen, komen we als direktie persoonlijk onmogelijk aan de vele daden toe.

Aan de praktische uitvoering zal gestalte moeten worden gegeven door patiënten enerzijds en onze medewerkers anderzijds. De direktie wil, en zal, dit zoveel mogelijk mede stimuleren en aktiveren.

Wij prijzen ons in verband hiermee gelukkig met het initiatief van de redaktie en we weten dat dit een extra-stimulans zal zijn voor allen.

Wij hopen en vertrouwen, dat de ziekenhuispastores, Radio Ignatius, de tuindienst die voor de versiering zorgt, de koks die voor uw maaltijden zorgen, de verpleegkundigen, de artsen, kortom iedereen het uiterste zal doen om elkaars verblijf in ons huis zo aangenaam mogelijk te maken en elkaars vreugden zoveel mogelijk te vervolmaken.

Gedeelde smart is halve smart, gedeelde vreugde is dubbele vreugde !

Wij wensen U een fijn Kerstfeest (ook degenen, wiens aanwezigheid in het ziekenhuis met deze dagen niet gevraagd wordt)!

Wij wensen allen een gelukkig Nieuwjaar !

A. Mallens.

De medische staf wenst patiënten en
personeel prettige Kerstdagen
en een gelukkig Nieuwjaar.

Namens de Medische Staf,
dr. W. O. v. d. Peppel.

BEZOEK

We kunnen zo naar bezoek liggen uitzien! Vóór het officiële bezoekuur gaat de klok maar tergend langzaam vooruit. Onder het bezoek lijkt het wel of die nare wijzers ons het weerzien niet gunnen.

Wat een haast hebben ze dan ineens!

Eerst controleren we bijna van minuut tot minuut of het nog niet zo ver is; als de mensen eenmaal aan ons bed zitten, durven we niet meer in de richting van die onverbiddelijke „tijd-verdelers” te kijken.

We nemen het onze bezoekers zelfs kwalijk wanneer zij de klok wél in de gaten houden. En zij mogen geen minuut te laat komen. Voor „vertragingen” in welke vorm dan ook, zijn we ongevoelig. Het lijkt de Nederlandse Spoorwegen wel! En als de bezoektijd om is, doen we ook nog doodnuchter of onze neus bloedt, of het bezoek pas gearriveerd is!

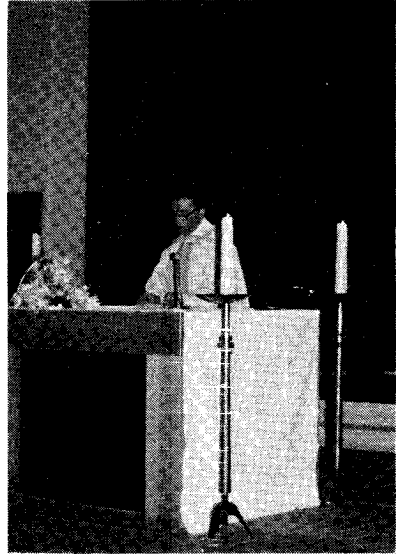
De komst van iemand die je dierbaar is, doorbreekt ook zo zalig je geïsoleerd verblijf in het ziekenhuis. Soms weet je van te voren wanneer hij of zij komt. Dan ga je net als vroeger aftellen: nog zoveel dagen, zoveel uren. . . . Staat de „verrassing” eindelijk vóór je, dan word je wel even helemaal stil. Omdat je niet meteen uit je woorden kunt komen. In het begin zeg je zo maar wat. Eigenlijk alsmaar hetzelfde: wat fijn dat je er bent! Pas langzaam kom je weer bij. Je moet je hart als het ware vasthouden.

En het duurt wel even voordat het weer z'n eigen normale slag te pakken heeft.

Het zou ook beslist niet goed zijn als we steeds van de ene verrassing in de andere vielen. We kunnen nu eenmaal geen sprongen in de lucht blijven maken. Tussen twee verschillende „hoogte-niveau's”, moeten we eerst even op peil komen. Net als een schip in een sluis.

De decembermaand valt doorgaans samen met de kerkelijke advent. Een herinnering aan die lange, lange tijd dat mensen op hun Verlosser moesten wachten. Wij vinden een hele maand al bijna niet meer te overzien. Zeker in een ziekenhuis kan het ons niet vlug genoeg gaan. Nooit heeft God de mensen willen overrompelen met zijn „bezoek”. Hij wil ons niets opdringen.

Hij laat ons nog altijd vrij in het antwoord dat we willen geven. Maar als we ons durven toevertrouwen aan zijn komst, dan leven we eigenlijk in „blijde verwachting”.

Blijde verwachting! Maar dan denken we wel aan iets héél anders. Aan een kind dat geboren gaat worden. Wat betekent kerstmis in feite voor ons? En met name hier in het ziekenhuis? Alleen wat heimwee naar vroeger of een pijnlijk gemis van huiselijke gezelligheid? Diep in onszelf verlangen we allemaal een nieuw begin. Of geloven we nergens meer in? Als we niets meer verwachten, vervallen we onherroepelijk in een stomweg uitliggen van onze tijd hier, in het doden van de verveling. We doen dan maar zo wat.

Toen Johannes in de gevangenis hoorde wat de Mensenzoon zo al deed, liet hij Hem vragen : Bent U de man die komen zou of moeten we een ander verwachten? Met andere woorden : wat betekent nou uw „bezoek” aan ons? Met het antwoord moet hij - moeten wij ! - maar zien klaar te komen : Gelukkig de man die níet aan mij twijfelt!

Allemaal mooi en wel! Maar ik lig toch maar met kerstmis en met oud-en-nieuw in het ziekenhuis. En de buitenstaanders maar feesten! Al die vrome en mooie wensen kunnen me, eerlijk gezegd, gestolen worden. Het enige wat me nog interesseert is wat extra bezoek met de feestdagen.

Ook het Ignatius-ziekenhuis „vertaalt” met z'n inzet het oude kerstverhaal : we worden niet aan ons lot overgelaten.

Mede namens m'n collega, prettige dagen in ons ziekenhuis.

J. Dresen.

Modern Kerstfeest

Vanuit de diepte van mijn welvaartsstaat
roep ik tot U, tot Gij U vinden laat.

Want ik heb alles wat mijn hart begeert,
alleen 't geloven heb ik afgeleerd.

De woorden van het oude kerstverhaal
spreken voor ons een onverstaanbare taal.

Want wie gelooft er in een engelenlied
als hij het duivelse op aarde ziet?

Wie laat er nu nog alles in de steek
alleen omdat hij naar de hemel keek?

Wij geven U geen myrrhe of wierook meer,
en 't goud kunnen wij zelf gebruiken, Heer.

Wanneer men nu de kinderen vermoordt
wordt er nog nauwelijks protest gehoord.

De herders vonden 't Kind en spraken over Hem;
Wij zwijgen nog na twintig eeuwen Bethlehem.

Wat moet het toch verdrietig voor U zijn
dat wij zo groot doen - want U werd zo klein.

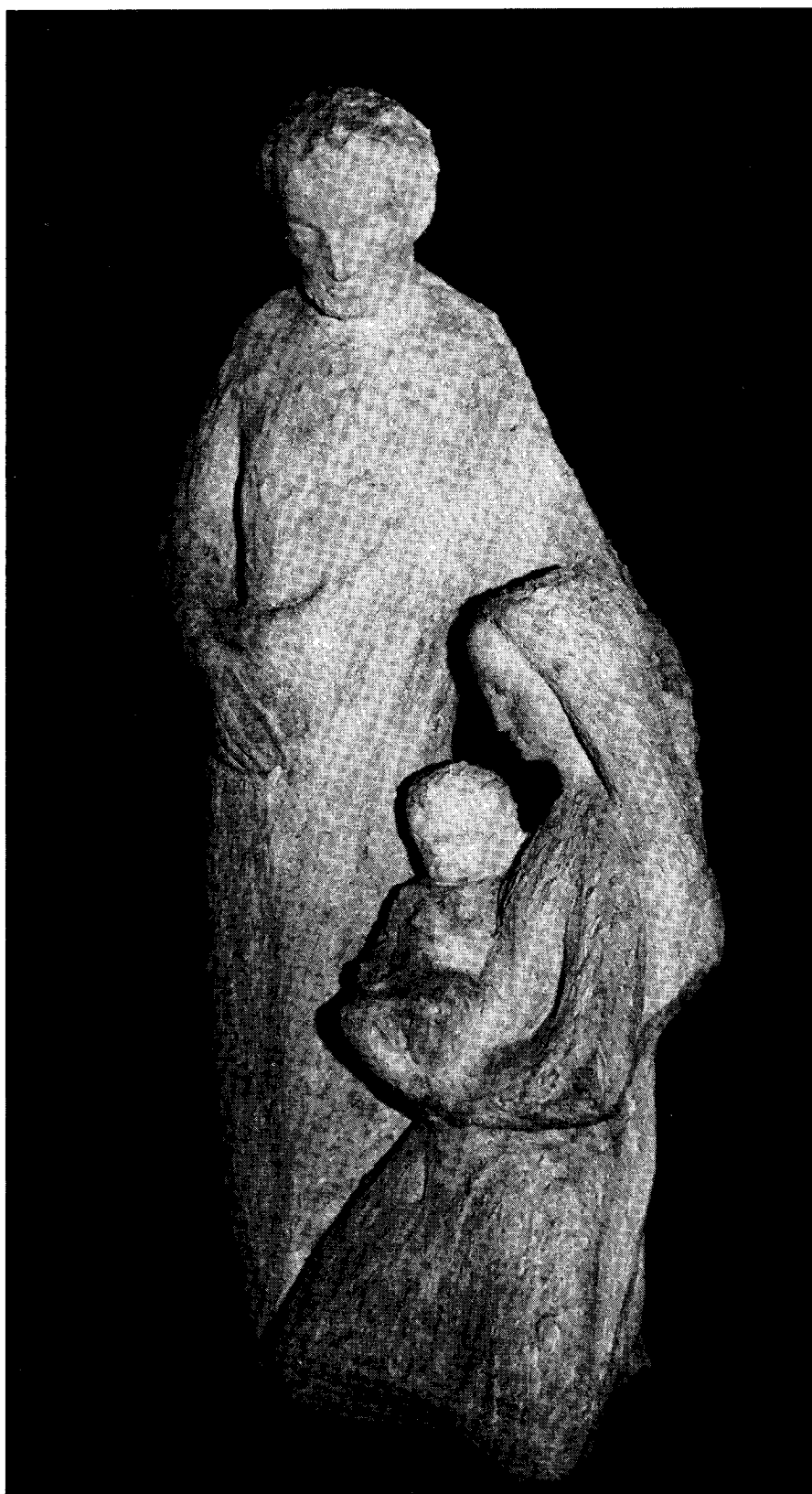
Wij zijn de kinderen van een harde, koude tijd,
maar laat ons zien, dat Gij toch onze Vader zijt.

Dat Gij ons zoekt in onze duisternis
omdat Uw liefde onveranderd is.

Nel Benschop.

Uit : Een Vlinder van God.

Uitg. : Kok Kampen.

KERST

Thema van de liturgische viering :

GEWELD EINDIGT WAAR VREDE BEGINT GUN ONS DIE DROOM.

Soms klinkt het wrang in de oren als we met Kerstmis het lied van de vrede zingen. In het huisgezin wordt gerepeteerd, radio en televisie geven mooie, sfeervolle programma's, maar als je in een ziekenhuis ligt, dan zing je tegen beter weten in naar een droom, een oud verhaal, je blijft hopen omdat je hart niet anders kan. In de verte wil je licht zien, de morgenster van vrede. Nee, ook al ben je ziek, kerstmis hoort er bij.

Laat het ook hier kerstmis zijn; je zou je immers toch „thuis” kunnen voelen ook in een huis als dit, en waarom zou je „kerst” aan je voorbij laten gaan. Omdat je ziek bent?

Kom nou! Kerstfeest vraagt om geborgenheid, zoals de natuur vraagt om de warmte van de zon. We willen even los komen van alles wat ons kwelt; even verlost worden van het kruis van geweld.

Een Kind geboren in een wereld die nu al bijna twee-duizend jaren ziek is.

Geweld, opstand, burgeroorlog, discriminatie, lucht- en riviervervuiling, verkeersonveiligheid, werkeloosheid, inflatie, en ook ziekte, pijn en lijden.

En toch komt het voor, zelfs vaker dan we denken, dat je droomt van onuitsprekelijke vrede. En in zo'n droom ontdek je dan een heimwee in ieder van ons, heimwee naar huis, naar gezondheid, naar liefde, goedheid en vrede . . . en dat alles beter wordt.

En dan durf je er toch aan te beginnen, aan dat kerstfeest in je hart. Wil je dromen over die realiteit van GOD MET ONS. Het KIND in de kribbe, hoe hulpeloos ook, wijst ons naar een hoopvolle toekomst; een boodschap aan de herders als een troost in de duistere nacht van geweld. Je wilt er toch wat van maken, ondanks de onrust en de machteloosheid die in je leven is.

In de nacht van weerloze duisternis, spiegelt in de zoekende ogen, het licht van de kaarsen, die branden van verlangen naar vrede : ook de vrede in ons hart.

In de bezinning van het kerstfeest ligt de rust van de hoop, want misschien kun je toch zingen; maar dan stil in je hart; voorzichtig dat het geweld het niet hoort en wraak neemt.

Zingen van vrede, die alle geweld te boven komt. Vrede die ons wordt aangezegd en in ons wil wonen, ook nú weer én hier. Gun ons die droom !

Op deze dag vieren we kerstfeest; ook een keerpunt in de winter, maar met een veel diepere betekenis. Temidden van een wereld, waarover de winter ligt, waar geweld en ellende, ziekte en pijn, teleurstelling en onvrede heerst, wordt Christus weer geboren.

Temidden van de duisternis komt HET LICHT waar ieder goed mens op wacht. Met dat VREDESLICHT zijn wij meer dan blij, want met kerstmis laten wij elkaar vooral zien, dat wij blij zijn met dat Goddelijke licht in ons hart.

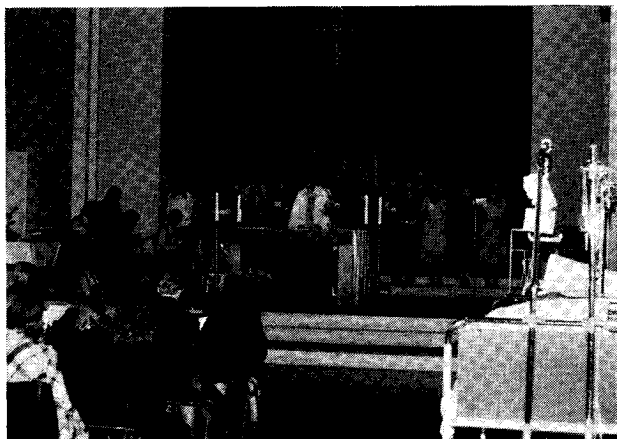
Ja, zelfs wij hebben feest nodig om de droom in waarde te laten.

Om 22.00 uur : Bezinning en Eucharistie rond het kerstgebeuren.

Deze dienst zal via Radio Ignatius uitgezonden worden. Onder deze Eucharistieviering vindt de algemene communierondgang plaats.

ORDE KERSTVIERING IGNATIUS-ZIEKENHUIS

24 DECEMBER

OM 22.00 UUR

in de kapel van
het ziekenhuis
met en door het
jongerenkoor
van het
**Ignatius-
ziekenhuis.**

EUCHARISTIEVIERING MET ALS THEMA :

**Geweld eindigt waar vrede begint,
God, gun ons die droom.**

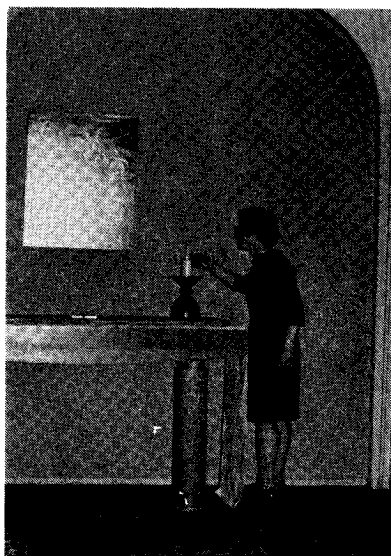
I. DIENST VAN LEZINGEN, VOORDRACHTEN EN GEZANGEN MET INSTRUMENTALE BEGELEIDNG.

1. Lied
2. Openingswoord
3. Voordracht
4. Lied
5. Alternatief kerstverhaal
6. Bijbellezing (Lucas, 2. 1—14)
7. Lied
8. Preek

PAUZE

II. DIENST VAN DE MAALTIJD.

9. Gebed over de gaven
10. Lied
11. Tafelgebed
12. Onze Vader
13. Gedicht
14. Uitnodiging tot de Maaltijd
15. Lied
16. Voorbeden
17. Slotgebed
18. Slotwoord en vredeswens
19. Lied
20. Kerstwens.

Zuster Yvonne, onze kosteres.

OPEN HUIS

Zoals in het voorwoord van de redactie wordt beloofd, nemen wij u mee op een tochtje door het ziekenhuis. Eens gaan kijken achter de schermen, op plaatsen waar we normaal niet komen. Praten met mensen waarvan we veelal niet weten wat ze precies doen, zó we al weten wat ze doen.

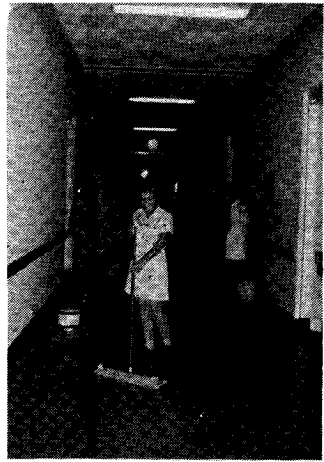
Voor we thuis beginnen met de voorbereidingen voor de feestdagen zullen we meestal zorgen dat ons huis er tip-top uit ziet en ook uit blijft zien. Schoonmaken, en vooral, schoonhouden.

Hoe gaat dat in dit grote huis en wie doet dat?

Wat is daar voor nodig? We gaan gezamenlijk kijken bij de „Huishoudelijke Dienst“.

In het gezellige kantoortje van juffrouw Wissink praten we over „haar“ dienst, „haar“ mensen. De mensen waar ze eigenlijk een beetje stil van is geworden. Stil, omdat ze allemaal op een gewone manier, zonder ophef, bereid bleken om hun snipperdagen voor eind november op te maken. Alleen zó kunnen ze samen, met 58 mensen, ons huis in de eerste twee weken van december schoonmaken ter voorbereiding op de feestdagen.

Ons huis, dat betekent ca. 36.000 m² oppervlakte. Ramen zemen, vloeren en gangen schuren en boenen, stoelen soppen, deuren zemen. Wat extra aandacht voor de „randen en richels“. Het moet blinken, véél meer nog dan op de gewone vrijdagmiddag voor het weekend.

Met 28 werkwagentjes (waarop emmers, sponsen, zemen, dweilen, etc.), 18 boen/schrob-machines, 2 waterzuigers en een hogedrukpuit voor de muren gaan ze ons huis te lijf.

Omdat op de Kerstdagen het weekend volgt en je dan toch ook wel netjes wilt zitten, komen ze alle 58 (parttimers, gehuwd of niet) weer terug op zaterdag om de puntjes die met de Kerst van de „i“ zijn gevallen er weer op te zetten.

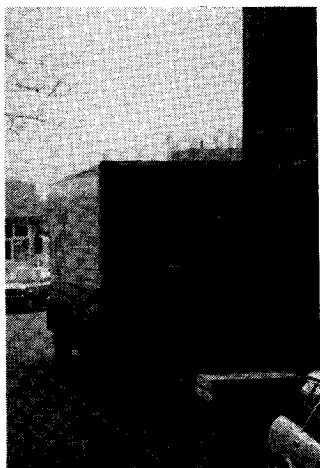
Zo „en passant“ helpen ze dan ook nog met het opzetten van de kerstbomen, aanbrengen van versieringen . . . , enfin je wordt er inderdaad stil van.

Ziezo, ons huis is schoon, een karwei was het wel maar het resultaat is er dan ook naar.

Nu zullen we toch moeten gaan zorgen dat we de nodige spulletjes in huis krijgen om de zaak wat aan te kleden. We moeten ook wat extra's voor de maaltijden hebben.

Zo ook hier. Wat hebben we nodig? Wie koopt dat? Gaat de directeur naar de markt om wat kerstbomen te kopen? Zie je de chef-kok bij de slager op de hoek voor een extra stukje vlees?

Nee, in een organisatie als dit ziekenhuis is er een speciale inkoop-afdeling waar de inkoper de scepter zwaait. Dus . . . ! Allemaal mee naar de inkoop. Goed bij elkaar blijven want het is een wirwar van gangen en gangetjes door naar de leerlingen-flat waar het kantoor van deze afdeling is gevestigd.

Zo ziet het er dus uit, de werkruimte van een prijsbewuste grootverbruiker! Een tafeltje waarop formulieren, prospecti, monsters, etc., eigenlijk duidelijk de werkzaamheden van een inkoopafdeling illustreren.

Mijn vraag over specifieke kerst-inkopen verrast.

Kerstmis speelt hier eigenlijk het hele jaar. Men houdt de vinger aan de pols voor wat betreft marktaanbod. Vergelijkt prijzen, bestelt, bewaakt afleveringsdata, etc. Het magazijn ontvangt de goederen en verdeelt ze over de diverse afdelingen. Wanneer met kerstmis wensen worden geuit door hoofden van dienst of afdelingshoofden, kan men precies zeggen wat, waar het gunstigste te koop is.

Voor de inkoopafdeling van het ziekenhuis is het dus eigenlijk het hele jaar Kerstmis (en, zonder oneerbiedig te willen zijn, misschien ook wel een beetje kermis).

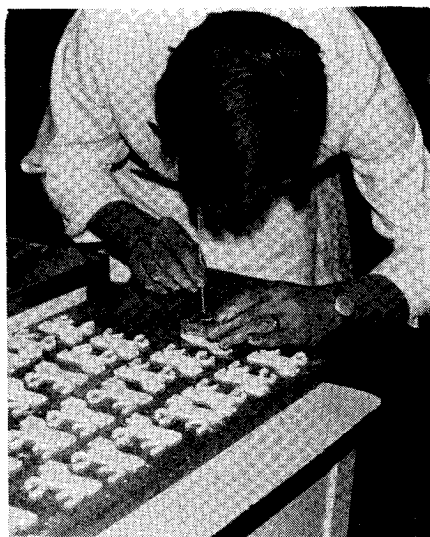
Wanneer we in hoeveelheden willen denken zullen we te rade moeten gaan bij de betreffende mensen zoals b.v. de chef-kok, het hoofd van de tuindienst, etc.

De centrale keuken waar de chef-kok de scepter zwaait. Hoe gaat dat nu, met zo'n Kerstmenu? Zegt de chef-kok : „We gaan dit en dat maken”, of gaat hij alle patiënten en medewerkers langs om te vragen wat ieder graag wil eten?

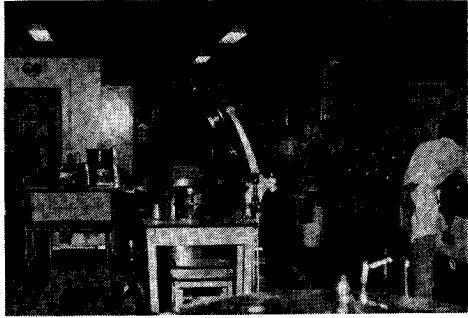
U begrijpt dat noch het één noch het ander mogelijk is. Autoritair gedrag past niet in deze tijd, al te ver doorgevoerde democratie zou de totale organisatie verlammen. Een tussenweg is noodzakelijk.

Zo omstreeks half oktober wordt begonnen met het verzamelen van suggesties en ideeën. Deze worden ingebracht in een wekelijkse werkbepreking waarin alle koks, van de chef tot de leerlingen zitting hebben. U kunt zich dat wel voorstellen, zo'n kookpraatje tussen 7 mannen die ieder een eigen idee, of soms een volledig kerstmenu, naar voren brengen. Het schijnt altijd goed te gaan want nog nooit heb ik een kok gezien die met een blauw oog of anderszins gehavend uit de werkbepreking kwam.

Waar letten die mannen op bij de samenstelling van het kerstmenu? Het moet natuurlijk iets feestelijks zijn, duidelijk iets aparts maar toch zo dat het voor ieder te herkennen is. Geen menu wat uitsluitend is samengesteld uit gerechten met onuitsprekelijke Franse namen. (De bedoeling is toch om lekker te eten en niet om je talen wat op te halen). De samenstelling dient zodanig te zijn dat ook de dieët-patiënten hetzelfde, eventueel met kleine wijzigingen, kunnen eten. Als we met deze dagen samen in huis zijn, zullen we toch zeker allemaal hetzelfde moeten eten! Omdat we in deze periode toch al meer eten dan normaal, zal daar bij het samenstellen van het menu rekening mee dienen te worden gehouden, dus niet te zwaar. Het moet er „gezellig” uitzien d.w.z. ook letten op kleurcombinaties.

Dat is het dan, het uiteindelijke Kerstmenu, nu kunnen we aan de slag. Hó, wacht even, dat gaat zo maar niet. Eerst moet het menu uitgeprobeerd worden, voorproeven, etc. Maar dan is het toch wel voor de bakker (dank zij alle koks). Dat dacht u! Er is nog een menu-commissie en die heeft ook wel het e.e.a. te zeggen. Samen met de chef-kok en de sous-chef hebben hierin o.a. zitting :

het hoofd van de voedingsdienst, hoofd en adjunct-hoofd civiele dienst, hoofd dieët-keuken, diëtiste. Ook zij buigen zich over ons feestmaal. Wanneer iedereen akkoord gaat, begint de volgende fase. Het opvragen van prijzen voor alle benodigdheden, vergelijken van die prijzen, monsters opvragen en op kwaliteit beoordelen. Benodigde hoeveelheden bestellen.

Begin november worden dan de werkzaamheden voor het totale keukenpersoneel, 22 man, ingedeeld. Omdat alles in normale werktijd wordt gedaan, betekent dat, dat er iedere dag flink moet worden doorgewerkt, we willen tóch iedere dag eten, om tijd vrij te maken voor de voorbereidende werkzaamheden.

Welke voorbereidende werkzaamheden?

Komt u maar eens mee naar de kelder onder de keuken! Als we de trap afdalen, komt er uit een luidspreker : „it never rains in southern California”, een droge boel dus. In tegenstelling tot de kelder zelf waar twee koks druk bezig zijn aan de kerstsurprise. Voor ieder een arreslede van suikerwerk, dragant is de vakterm daarvoor, zo wordt ons geleerd. Ieder van ons een arreslede. Dat zijn 500 arresleden, laat u dat even tot u doordringen!

Hier kunnen we goed zien hoe dat in zijn werk gaat. Van 30 kg poedersuiker en 1 kg gelatine, aangelengd met water, is een soort deeg gemaakt. Hiervan wordt steeds één kilo afgenomen, het wordt n.l. in een dag hard en anders zou de rest niet meer te gebruiken zijn.

Dit deeg wordt uitgerold tot het ongeveer zo dik is als een gulden. Dan worden de diverse onderdelen, zoals de zijkanten van de slede, de onderkant, de paardjes, met behulp van vormen uitgestoken.

Nu moeten deze onderdelen ca. 14 dagen drogen. Als het droog is, is het hard maar ook zéér breekbaar. Stuk voor stuk worden nu de arresleden in elkaar gelijmd met een mengsel van poedersuiker en eiwitten.

Daar staan ze dan, 500 sleetjes! Een ontstellende hoeveelheid, ziet u wel.

Ook de 11 mensen die met de Kerst hun werk in de keuken verrichten, hebben daar hard aan gewerkt. Van poedersuiker zijn de sleetjes gemaakt dus je kunt ze opeten. Wilt u wel geloven dat ik, uit eerbied voor de liefde en het enthousiasme waarmee ze zijn gemaakt, dat niet durf. Mijn arreslee zal waarschijnlijk blijven bestaan tot de zomerzon van 1976 hem verandert in een plasje gesmolten poedersuiker.

De tuindienst. Kerstbomen, dennegroen.

„Ja, ik kom wel even langs”. Nog geen kwartier nadat ik de telefoon heb neergelegd, zit hij tegenover mij. In een dikke trui, een rode kleur (het is koud buiten), de 1e tuinman, meneer Brouwers.

„Wat we doen voor de Kerstmis”? Met plezier vertelt hij van zijn werk. „Half november de bestellingen, met medeweten van de inkoopafdeling natuurlijk. Wat we bestellen? Het materiaal voor de kerststukken, zoals dennegroen, bonte hulst, bes-hulst, katjes, mastappels, bemoste takken. Ook dadels en eucalyptus, rendiermos, lint, paddestoelen, pepers en kaarsen. De bonte hulst halen we bijna allemaal uit de eigen tuin, volgend jaar zullen we proberen ook zelf voor de beshulst te zorgen”.

Kijkt mij aan met een blik waarin de vraag staat : „Begrijp je wat dit betekent”? Nee, ik begrijp het niet. Maar als ik hem bezie, denk ik dat iedere hulstboom voor zo'n tuinman graag wat takken met bessen zal produceren.

„Er komt een grote kerstboom in de hal, 50 kleinere voor de afdelingen en 150 takken dennegroen. Kunnen de mensen op de afdelingen de zaak met elkaar gezellig maken”.

„Daar heb je het nu precies, denk ik, samen de zaak gezellig maken”.

„Er worden ca. 25 kleine kerststukjes gemaakt voor de afdelingen en ze krijgen natuurlijk snijbloemen. Voor de kapel maken we een altaarstuk en acht hangstukken. Dat doen we met 2 man, zo ongeveer 2 à 3 dagen voor de Kerst. Nee hoor, dat doen we zelf, dat kunnen we best!” Zijn ogen haken even in de mijne. Ik ben de laatste die hun kunde in twijfel zal trekken!

„Achter het altaar, in de boog van de kapel, komt een heel groot kerststuk. Schrijf maar dat het een meter bij een meter wordt, als het groter is, zien ze dat wel!” („Ze”, dat bent u natuurlijk die samen met mij hier naar toe bent gekomen om dit gesprek te voeren). „Enkele grote kerststukken voor de afdeling opname en de receptie en verder snijbloemen.

Er gaat heel wat werk in zitten, waarschijnlijk ook wel een paar avonduren, maar wat wil je? Het is maar éénmaal per jaar Kerstmis!” Een stelling waar geen speld tussen te krijgen is. Als hij de kamer uit is, denk ik een dennegeur te bespeuren. Ruikt u het ook? Verbeelding natuurlijk!

Nu nog even versieren, al die bomen en takken! Wat zegt u? „Even”? Daar komen ze al, de mensen van de Technische Dienst.

U weet wel hoe dat gaat, hè, bij ons thuis. De boom begint na Nieuwjaar z'n naalden te verliezen, het geeft wel veel rommel. Toch kunnen we ons maar moeilijk losmaken van die sfeer waarin ook de kerstboom een zo belangrijke rol gespeeld heeft. Uiteindelijk moet hij er dan toch uit. De kerstballen gaan weer in het vloeipapier, ieder in hun eigen vakje, het snoer met de lampjes in de doos. De boom vindt een roemloos einde op de brandstapel. En dan het volgend jaar! De ballen en slingers, dat gaat over het algemeen wel. Maar die kerstverlichting! Het is onbegrijpelijk dat je zelf in een korte tijd zulke ingewikkelde knopen in zo'n snoer hebt kunnen leggen. Het ontwarren ervan ontlokt schrijver

dezes regelmatig enige uitlatingen welke niet direkt op de Kerstmis betrekking hebben. Enfin, na veel gemier en gezocht en nog wat, is de zaak ontward en netjes in de boom gehangen. Ziezo, dat is dat. Eens kijken hoe het staat.

Dat hoeft al niet meer want in zijn enthousiasme om het jaar tevoor, de boom af te takelen, heeft iemand, natuurlijk doe je dat nooit zelf, op de stekker gestaan zodat de poten nu ieder een andere richting aanwijzen. Nou, dat geeft niet. Even de tang en voorzichtig rechtbuigen. Verbluft over je eigen kracht zit je, nadat je de gereedschapskist op zijn kop hebt moeten zetten om die tang te vinden, met een afgebroken stekkerpoot in je handen. Goed, je haalt dus een nieuwe stekker maar dan moet je wel wachten tot de volgende dag want inmiddels zijn de winkels dicht.

Daar gaat 'ie dan. De nieuwe stekker in het stopcontact, het zachte licht van de elektrische kaarsjes zal alle tegenslagen als bij toverslag vergeten doen zijn. Helaas! Er gebeurt niets. Er zijn lampjes kapot. Terwijl je je in je jas worstelt en je pet diep over de oren trekt, het regent weer eens, spoed je je naar buiten. In je haast struikel je over de hond, die het allemaal heel spannend vindt en denkt dat de baas gaat wandelen. Op weg naar de fiets laat je je vrouw nog even delen in je kerststemming door haar toe te snauwen dat er in dit huis ook nooit iets in orde is en dan begint het.

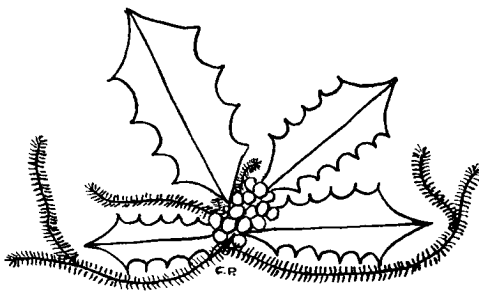
De bewuste lampjes zijn bij je vertrouwde leverancier niet meer te krijgen. Er waren meer mensen met dezelfde problemen. De volgende winkelier begint al vriendelijk doch beslist nee te schudden als je zijn winkel binnenkomt, zelfs nog voor je iets hebt kunnen zeggen.

Kennelijk ben je slechts één uit een grote horde mannen die, buiten adem met de petten op één oor, de electrozaken langs stormen.

Daar zit je dan. Een nieuw uur-record wielrennen op je naam, met doornatte haren die gestadig druppels tussen je boord laten glijden, een broek aan die de eerste drie weken niet droog te krijgen is, zó buiten adem dat je voorlopig blij bent het leven te hebben maar tot enige conversatie niet in staat. In ieder geval . . . de lampjes branden.

Kijk, dat kan nu hier niet. Dat begrijpt u. Vandaar die mannen van de Technische Dienst.

Die heel rustig, niet op het laatste moment, zo'n 40 snoeren met kerstverlichting uit de knoop halen. Die een keurig opgeruimde gereedschapskist hebben waarin alle tangen een eigen plaats hebben. Die de stekkers al hebben meegebracht en zelfs over doosjes met reservelampjes blijken te beschikken. Zo kun je het ook doen en misschien is het zelfs wel beter. Denkt u ook niet?

Een kijkje achter de schermen. Zeer onvolledig natuurlijk, maar toch! Hebt u ook zo'n voldaan gevoel als u rondkijkt en ziet hoe netjes het is, hoe leuk versierd? Hebben we toch maar met z'n allen voor elkaar gekregen.

Met z'n allen voor elkaar. Als dat geen Kerstmis is !

Kerstmenu 1975

1e KERSTDAG :

Crabcocktail

Consommé profiterol en zwezerik

Hazenfilet met wildsaus

Gevulde perzik met preiselbeeren

Doperwtten - maïs - paprika

Puree

Wijn: Chevalier Rosé

2e KERSTDAG :

Veldere ossenstaartsoep

Kalfsoester met roomsaus zingara

Franse boontjes

Parijse aardappeltjes

Glace Noël

Gezamenlijk Kerstmis meemaken in een ziekenhuis.

Samen met mensen die we niet kennen maar die allen, door verschillende oorzaken, samen met ons deze dagen in dit huis doorbrengen. Over een maand, over 2 of 3 maanden vervaagt de herinnering, vergeten we namen en gezichten. Misschien vindt u het leuk om als ondersteuning van die herinnering de handtekeningen te verzamelen van degenen die met Kerstmis 1975 uw metgezellen waren.

De open ruimte hieronder is daarvoor bedoeld.

(OUD EN NIEUW)

Jaarwisseling

Evenals het kerstfeest zal ook de jaarwisseling niet ongemerkt aan ons voorbijgaan. Het zou irriëel zijn om te zeggen : OUD en NIEUW **viere**n in het ziekenhuis.

Toch ontkomt niemand eraan even stil te staan bij die nieuwe grensmaal '75-'76. Natuurlijk zouden we liever in de gezins- en familiekring zijn, om samen de „overgang” te maken.

Nu moeten we dat alleen doen, en of we nu met velen op een zaal liggen; met iemand anders, of met meerderen op een kamer, we zullen ons toch wat eenzaam voelen.

Maar is het niet zó dat ieder mens in zekere zin eenzaam is op zulke momenten waarbij iets achtergelaten wordt en men met iets nieuws begint? Worden we allemaal niet even stil als de klok naar twaalf loopt? Er zijn geen twee mensen die op dezelfde wijze die wisseling ervaren. Misschien omdat elke persoon in zijn diepste innerlijk iets te maken wil hebben met een verleden en een toekomst.

Vandaar dat een moment van bezinning beslist geen verloren tijd is, integendeel we ontkomen ook dáár niet aan.

Een dergelijke meditatie kan dan gemakkelijk het thema vormen van de Eucharistievieringen, zodat we toch iets kunnen **viere**n samen, en dus toch hier „thuis” kunnen zijn.

Wanneer we op een punt aangekomen zijn waarop we iets afsluiten, dan gaan onze gedachten als vanzelf naar de herinneringen die goed zijn en vreugdevol of die geluk voor ons betekenen : „Daar kunnen we op teren”, zeggen we dan.

En zo ook op de laatste dag van het jaar, laten we, ieder voor zich, stilstaan bij de momenten uit het afgelopen jaar die ons houvast geven en die ons stimuleren voor het komende jaar; we laten definitief achter ons wat mis of verkeerd ging, waar we geen geluk aan beleefd hebben : het goede komt immers alleen voort uit het goede van ons hart. En ieder goedwillend hart wil zegen wensen.

Toen de aartsvader Jakob op sterven lag, liet hij zijn kinderen en kleinkinderen bij zich komen en zegende hen.

Zegenen en zich laten zegenen zijn zaken, die wij moderne mensen niet meer kennen. Eigenlijk ten onrechte, want zegenen wil zeggen : heil toewensen, groei, geborgenheid of gedijen. Wie zegent draagt ertoe bij dat iets groeit, in welstand komt. Zegenen wil ook zeggen : vertrouwen op een verborgen kracht die heel stil in ons leven aan het werk is en ook deze kracht aan de ander doorgeven. Wie zegent doet niet aan magie. We weten maar al te best dat groei en rijping een langdurig proces is en geen sprongen maakt.

Zegenen wil tenslotte ook zeggen : de tijd serieus nemen, de dag en het jaar; als een stap vooruit in de kracht die God ons schenken wil. En bij het goede dat wij naast de zegen elkaar toewensen, willen we niet vergeten voor ons allen te vragen : een toegewijde aandacht voor het ene noodzakelijke : het vasthoudend ontdekken van onszelf in het licht van God.

In de eeuw van de ruimtevaart moeten we bedacht blijven op de tocht naar onze innerlijke ruimte, het hartje van ons menszijn. De reis naar binnen is niet gemakkelijk en ontelbaar zijn de ontsnappingspogingen. Sommige mensen raken in verlegenheid, als je hen zou vragen : waarvoor ze eigenlijk willen leven, wat de zin van het leven is. Soms irriteert zo'n vraag omdat ze mogelijk onze leegheid openlegt. Toch kunnen wij niet langs deze vraag heenleven. In de ontdekking van onszelf ontdekken wij ook de tijd en daarvan zei God in den beginne : dat het goed was.

Tijd zegent als wij haar goed besteden. Met dat voornemen gaan we berouwvol verder, omdat met de groei van innerlijk leven ook vrede en gerechtigheid ons doel zal zijn.

31 december 's avonds om half zeven } Eucharistieviering in de kapel.
1 januari 's morgens om half elf }

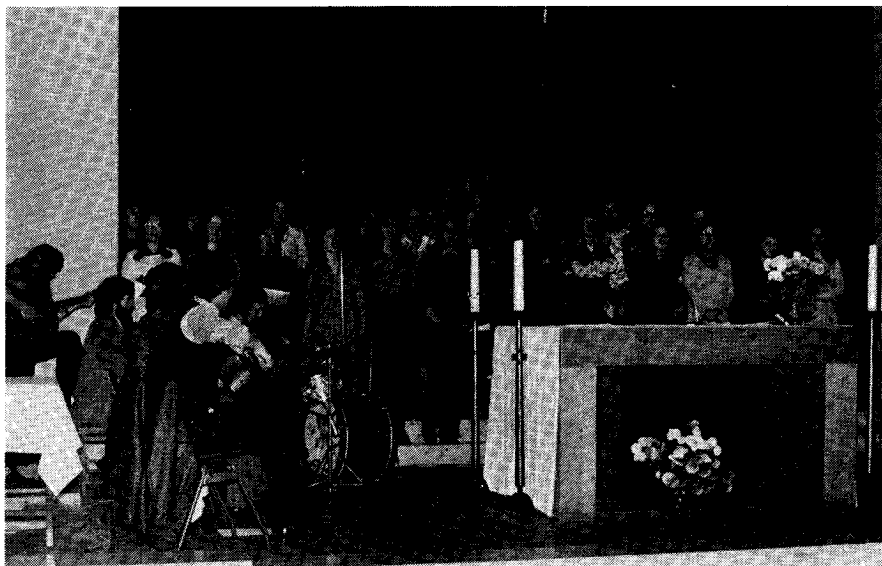
Alle diensten worden uitgezonden via de huisradio.

Op Nieuwjaarsdag algemene kommunierondgang door het ziekenhuis tijdens de Eucharistieviering.

OVER HET JONGERENKOOR IGNATIUS-ZIEKENHUIS

In deze speciale editie van „De Singel”, mag ik u iets vertellen over ons jongerenkoor, dat z'n huisvesting heeft in het Ignatius-ziekenhuis.

De oprichting.

De oprichtingsdatum van het Jongerenkoor Ignatius-ziekenhuis (afk. J.I.Z.) is 1 maart 1972. De vaste kern van het koor is echter al langer samen. Voordat we hier in het ziekenhuis begonnen, maakten we deel uit van het Parochiële jongerenkoor van de St. Josephkerk. Door allerlei toestanden, waarmede ik u niet zal vermoeien, besloten ongeveer 15 jongeren daar op te stappen en het elders, met meer succes, te gaan proberen.

We kwamen toen terecht in het ziekenhuis, waarmee al enige relaties bestonden. Het „klikte” snel tussen de Pastorale Dienst en het koor. De opbouw kon beginnen. Het aantal leden groeide met de week tot boven de veertig, een aantal, dat juist goed bleek te zijn, om een ruimte als onze kapel van geluid te voorzien.

De diensten.

Er werd overeengekomen, dat we eens in de drie weken, 's-zondags om half elf, een dienst zouden opluisteren met hedendaagse ritmische zang. Na enige tijd werd het méér dan opluisteren alleen. Er kwamen diensten, die over een bepaald, liefst aktueel, onderwerp handelden. Daartoe werd binnen het koor een groepje opgericht, dat zich speciaal met de voorbereiding en samenstelling van zo'n Thematische Dienst bezig hield. (Uiteraard steeds in nauwe samenwerking met de voorganger, die de dienst zou leiden). Zo zijn er diensten geweest met onderwerpen als zieke en gehandicapte medemens, leven en dood, toekomstverwachtingen, het recht om te leven, zoek jezelf, oorlog en vrede en nog vele andere.

Het doel.

Het doel van het jongerenkoor is de mensen, die in het ziekenhuis liggen een beetje het gevoel van thuis te geven. Immers thuis in de Parochie zingt er toch ook weleens een jongerenkoor, dus waarom dan hier in het ziekenhuis niet? Verder stellen we ons ten doel mooie liederen en fijne teksten te brengen in een zondagsdienst, die u, naar wij hopen zal aanspreken.

Hoogtepunt.

Het hoogtepunt in ons bestaan als koor was zonder twijfel de direkte radiouitzending van de K.R.O. op zondag 17 februari van het vorig jaar vanuit de kapel van het ziekenhuis. Het was Goddank een geslaagde uitvoering, gezien het aantal reacties uit heel het land, dat bij ons binnen kwam. (We hopen op een herhaling!!).

Overige activiteiten.

Behalve in het ziekenhuis hier, zingen we ook nog een paar keer per jaar in de kapel van het Laurens-ziekenhuis. Daarnaast verzorgen we eens per maand op zaterdagavond een dienst in Piusoord te Tilburg. Verder worden we veel gevraagd om te komen zingen. Helaas moeten we nogal eens iemand teleurstellen, omdat we „vol” zitten. Soms zingen we nu twee maal in een weekend.

Een maal per jaar zingen we op uitnodiging van de Stichting Touristenzielzorg Zeeland in een van de openluchtkerken op Walcheren. Ook hier altijd veel succes en uitnodigingen, zelfs vanuit Duitsland.

Kortom erg veel activiteiten, die we overigens met even zoveel plezier realiseren. Ik ben van mening, dat het enthousiasme en de onderlinge vriendschap tussen alle koorleden de zaak levendig houdt. U kunt er verzekerd van zijn dat u nog lang plezier zult hebben van deze vriendenclub, die haar best doet u het gevoel te geven een beetje „thuis” te zijn, ook al ligt u voor korte of langere tijd hier in het Ignatius-ziekenhuis.

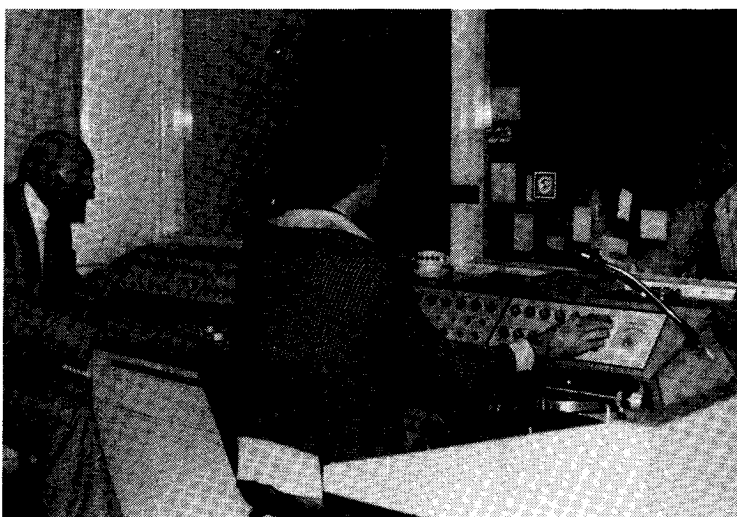
Joop Broekaart.

RADIO IGNATIUS

Met de aanhef „Beste Patiënten” weet iedere lezer van deze „Singel” dat hier Radio Ignatius aan het woord is. Ruim 29 jaar gebruikt Radio Ignatius deze aanhef voor al haar programma's.

Deze ziekenhuisomroep heeft haar ontstaan te danken aan een Fancy Fair ten bate van de Memisa.

De toenmalige oprichters - Rector Corsmit, Conrector van Loon en de heren Wim Bakx en Nico Vogel - stichtten daarmee de eerste ziekenomroep in Nederland, en als wij goed zijn ingelicht, zelfs de eerste ter wereld.

Als huidige medewerkers van Radio Ignatius, zijn wij er trots op de oudste ziekenhuisomroep van Nederland en misschien van de hele wereld te zijn.

Als doel werd gesteld : afleiding, verstrooiing, ontspanning te brengen aan mensen die voor kortere of langere tijd in het Ignatius-ziekenhuis moesten worden opgenomen. Nog steeds staat dit doel primair bij al onze uitzendingen.

Begonnen met 1 uitzending per week, maandagavond- verzoekplaten programma, nog steeds op dezelfde dag.

Door de geweldige activiteiten van de medewerkers kreeg Radio Ignatius in Breda en omgeving grote bekendheid. Met als gevolg dat Radio Ignatius zijn uitzendingen moest gaan uitbreiden met het programma „Zondagmorgen Zonder Zorgen”.

Vele musici, zangeressen, zangers, bands, kwamen zich voor dit programma melden. Enkele namen : Nico Huijskens, vanzelf-

sprekend denken we dan aan het orkest Fiësta, Toon Plasman, Corry Brokken, die als zangeres haar debuut via Radio Ignatius maakte in een uitzending van de Zonnebloem o.l.v. Alex van Waayenburg, Pierre Kartner, thans Vader Abraham, Jan - thans Dimitri - van Toorn, Willy van Wanrooy en nog velen die via Radio Ignatius bekendheid hebben gekregen in de artiestenwereld van Nederland.

Radio Ignatius beschikte destijds over een eigen Jeugdorkest. Radio Ignatius heeft 5 radioprogramma's verzorgd voor de Zonnebloem en 2 programma's voor Piccolo, programma's van de K.R.O.

Met grote voldoening kunnen wij terugblikken op het werk dat Radio Ignatius in de ruim 29 jaar van haar bestaan heeft verricht.

Oktober 1976 — 30 jaar Radio Ignatius !

Momenteel zijn er 6 vaste medewerkers die sinds 1 november 1975, 4 uitzendingen per week verzorgen.

De programma's van zondagmorgen en maandagavond hebben we de revue laten passeren. Dan volgt donderdagavond, eerst het programma voor de jeugd en daarna licht klassieke en klassieke muziek. Binnen niet al te lange tijd hopen we het jeugdprogramma te kunnen verplaatsen naar een middag in de week, waardoor er op donderdagavond meer ruimte komt voor het programma operette, licht klassieke en klassieke muziek.

In samenwerking met de Directeur Patiëntenzorg heeft Radio Ignatius in december 1974 en juni 1975 een enquête gehouden onder de patiënten als peiling over de kwaliteit van de uitzendingen. Uit deze beide onderzoeken is gebleken dat er een geweldige behoefte bestaat naar afleiding op de zaterdagmiddag. In samenwerking met de Directie heeft Radio Ignatius aan het verzoek van de patiënten voldaan en per 1 november 1975 zijn wij gestart met de proefuitzendingen. De juiste omschrijving van dit zaterdagmiddag-programma staat nog niet vast. Wel de tijden! Zaterdagmiddag van 15.30—17.00 uur.

Voor dit programma vragen wij ook gaarne de medewerking van de patiënten, (muzikaal - voordracht - en vult u maar in).

En nu, in feite waar dit schrijven voor bedoeld is : de komende feestdagen. Kerstmis en Oud/Nieuwjaar.

Een volledig overzicht van wat Radio Ignatius met die dagen gaat doen aan uitzendingen, kunt u in deze Singel lezen.

Doch, alvorens daartoe over te gaan, wil ik gaarne van deze gelegenheid gebruik maken, om op de allereerste plaats de patiënten een Zalig Kerstfeest toe te wensen, een feest van vrede met uzelf. Vrede met anderen.

Directie en alle lezers van deze Singel, niet op de eerste plaats prettige Kerstdagen die wij U gaarne toewensen, maar evenzeer voor onze patiënten.

Vrede met uzelf. Vrede in uw gezin en met allen die U dierbaar zijn.

Het einde van het jaar 1975 is in aantocht, geen terugblik, dat hopen we te doen tijdens de Oudejaarsavond-uitzending, maar wel dank uitbrengen aan de nu aanwezige patiënten en in hen aan alle patiënten van het afgelopen jaar voor de geweldige samenwerking.

Dank aan alle Hoofden van de afdelingen en het verplegend personeel, voor de prettige samenwerking in 1975. Zonder deze medewerking zou het voor Radio Ignatius moeilijk zijn om met de patiënten in contact te komen.

Technische Dienst, Electro-technische Dienst, hartelijk dank voor uw spontane medewerking. Bestuur, Directie : speciaal de heer Melcherts, Directeur Patiëntenzorg, onder wiens leiding Radio Ignatius ressorteert - onze hartelijke, welgemeende dank.

Dank aan alle medewerkers van Radio Ignatius, die dit ziekenomroepwerk vrijwillig, zonder eigenbelang, op zich hebben genomen, met als inzet „De Patiënt”.

Bestuur, Directie, Patiënten, Verplegend personeel en aan al diegenen met wie Radio Ignatius in dit ziekenhuis samenwerkt, namens de medewerkers : Theo, Walter, Ton, Paul, Martien en Toine, wensen wij U allen een gelukkig, voorspoedig 1976 toe, plus een prima gezondheid.

Th. van Groesen, leider Radio Ignatius.

Hieronder een overzicht van de uitzendingen van Radio Ignatius tijdens de feestdagen.

1e KERSTDAG.

25 december 1975
15.30—17.00 uur :

Een programma in de sfeer van Kerst.
Verzorgd door Th. van Groesen, leider Radio Ign.
Technicus : Martin Verbruggen.

2e KERSTDAG.

26 december 1975
15.30—17.00 uur :

Luisterliedjes, cabaret, muziek.
Gepresenteerd door Walter van Gennip.
Technicus : Tom Vermaas.

27 december 1975

Zaterdagmiddag-uitzending komt te vervallen.

28 december 1975
11.30—13.00 uur :

Zondag Onnozele kinderen.
„Zondagmorgen Zonder Zorgen”.
Wie weet wat voor een onnozel programma.
Gepresenteerd door Walter van Gennip.
Technicus : Ton Vermaas.

29 december 1975
20.15—22.30 uur :

Verzoekplaten-programma onder het motto :
„Voor elk wat wils”. De meest gevraagde platen in
het jaar 1975.

31 december 1975
20.15—.....

Oudejaarsavond-programma.
einde een vraagteken nog.
Voor dit programma rekenen wij op U aller mede-
werking. Alle afdelingen moeten hieraan meedoen.
Please, anders kan zo'n avond niet slagen !
Over het programma van Oudejaar doen wij U tijdens
de radio-uitzendingen van Radio Ignatius via lijn 4
nadere mededelingen.

1 januari 1976 :

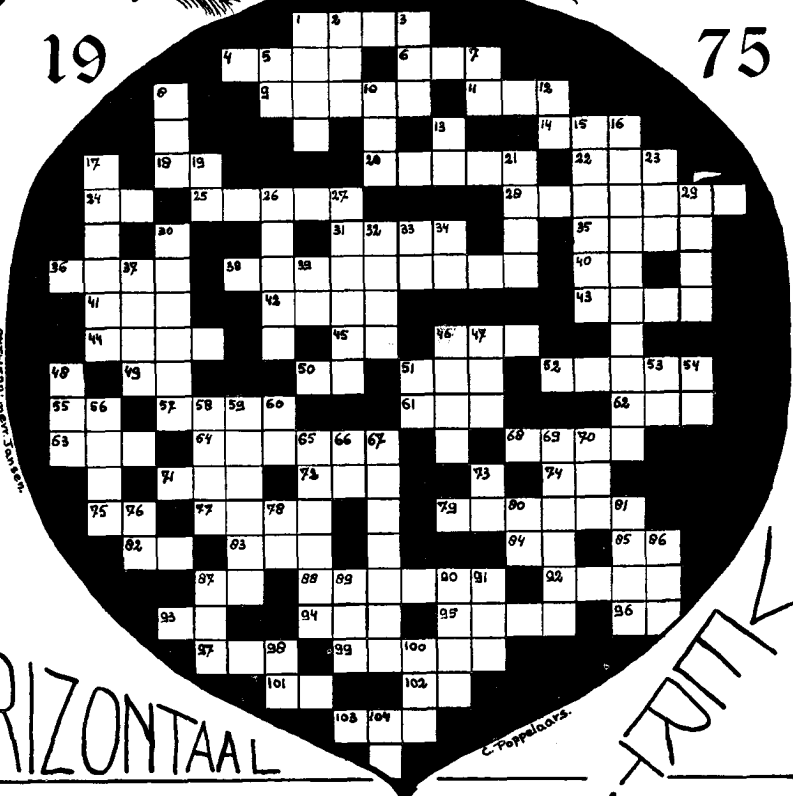
Geen uitzending.

3 januari 1976 :

Zaterdagmiddag uitzending van 15.30—17.00 uur.

4 januari 1976 :

„Zondagmorgen Zonder Zorgen”
van 11.30—13.00 uur.

HORIZONTAAL

VERTICAAL

- 1. Groot aantal.
- 4. Drank.
- 6. Bar.
- 9. Voorspoed.
- 11. Wanneer.
- 14. Fuik.
- 18. Voegwoord.
- 20. Neerslag.
- 22. Wanneer.
- 24. Pers. voorn. woord.
- 25. Getal.
- 28. Naar beneden gaan.
- 31. Mestvocht.
- 35. Stad in N. Holland.
- 36. Vulkanische stof.
- 38. Geluk.
- 40. En dergelijke.
- 41. Bloeiwijze.
- 42. Franse maat.
- 43. Bew. dierenhuid.
- 44. Bergplaats.
- 45. Voorzetsel.
- 46. Pers. voorn. woord.
- 49. Muzieknoot.
- 50. Naschrift.
- 51. Gesloten.
- 52. Eivormig.
- 55. Naamloze Vennoten.
- 57. Stad in België.
- 61. Vat.
- 62. Zoogdier.
- 63. Kloosterzuster.
- 64. Geen oude.
- 68. Tijdruimte.
- 71. Vragend voorn. woord.
- 72. Streep.
- 74. Kindergroet.
- 75. Romanum Imperium.
- 77. Jongensnaam.
- 79. Vervoeg. van vrezén.
- 82. Lichaamsdeel.
- 83. Kleur.
- 84. De oudere.
- 85. Beminde van Zeus.
- 87. Pers. voorn. woord.
- 88. Vroeger.
- 92. Roemen.
- 93. Bevestigen.
- 94. Gard.
- 95. Wortel.
- 96. Nederl. Spoorw.
- 97. Bosje haar.
- 99. Vis.
- 101. Paardekracht.
- 102. Voorzetsel.
- 103. Engelse titel.
- 1. Grondsoort.
- 2. Engels bier.
- 3. Water doorlatend.
- 5. Hartelijk Gefeliciteerd.
- 7. Bevel.
- 8. Gesloten.
- 10. Tijdsbestek.
- 12. Muzieknoot.
- 13. Gewicht.
- 15. Schade.
- 16. Knoeier.
- 17. Mededinger.
- 19. De onbekende (Lakón).
- 21. Las, Voeg.
- 23. Groente.
- 26. Omvangrijk.
- 27. Bloem.
- 29. Firab. opperhoofd.
- 30. Aanvallig, Leuk.
- 32. Goden.
- 33. Langspeelplaat.
- 34. Tegenover.
- 37. Pul.
- 39. Niet even.
- 46. Verwachting.
- 47. Getal.
- 48. Rivier in Oostenrijk.
- 51. Sportevenement.
- 53. Riviertje in Brabant.
- 54. Langspeelplaat.
- 56. Pro.
- 58. Uniek.
- 59. Pas gekochte.
- 60. Voorzetsel.
- 65. Stad in Ierland.
- 66. Pers. voorn. woord.
- 67. Ranklampen.
- 69. Bloedvaten.
- 70. Lokspijs.
- 73. Titel.
- 76. idem.
- 78. Bolgewas.
- 80. Boom.
- 81. Getal.
- 86. Inh. maat.
- 87. Oever.
- 89. Godin.
- 90. Dorp in Limburg.
- 91. Veerkracht.
- 98. Knokploeg.
- 100. Grondsoort.
- 104. Bestaat.

ZET DE VOLGENDE HORIZONTALE WOORDEN ACHTER ELKAAR.
 1 - 9 - 18 - 38 - 45 - 46 - 64 - 68

„GOEDE WACHT“

Op diverse plaatsen in dit Kerstnummer zijn begrippen als mens, leven, kwetsbaarheid vanuit verschillende gezichtspunten benaderd.

Hoe we er ook tegenover staan, één feit blijft voor ons allen duidelijk, n.l. dat „het leven“ geen halt maakt voor hoogtijdagen. Ook met Kerstmis en Nieuwjaar worden mensen ziek, moeten in ziekenhuizen worden opgenomen, gebeuren er ongelukken.

Een ziekenhuis, ieder ziekenhuis, is een dienstverlenende organisatie. Vervult haar taak binnen de maatschappij waarin wij leven. Ook tijdens de feestdagen zal deze dienstverlening gewaarborgd dienen te blijven.

Een aantal diensten, afdelingen en mensen welke deze dienstverlening ook tijdens de feestdagen garanderen willen wij, **zonder de pretentie te hebben volledig te zijn**, kort memoreren.

De verpleegkundige dienst :

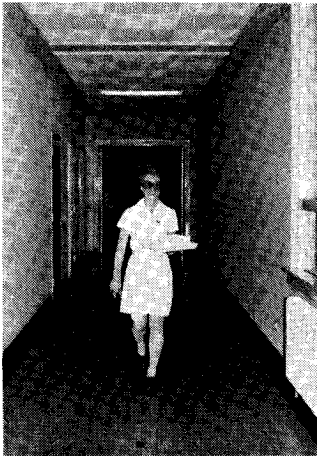
Een duidelijke zaak! U heeft misschien samen met hen de kerstversiering aangebracht.

U zult waarschijnlijk na de nachtmis beschuit met muisjes geserveerd krijgen. Misschien hebben ze zelfs wel iets voor uw afdeling georganiseerd. Enfin, u ziet ze de hele dag om u heen en kunt van dichtbij meemaken wat ze doen. In totaal zullen er zo'n 170 verpleegkundigen met de Kerstdagen aanwezig zijn.

De röntgen-afdeling :

Ook deze afdeling draait door, t.b.v. patiënten (b.v. voor het maken van longfoto's) maar ook t.b.v. ongelukken. Er zijn in totaal 7 mensen aanwezig om deze afdeling zijn functie te kunnen laten vervullen.

De bloedafname :

Hier eveneens bezetting ten dienste van patiënten en eventuele ongevallen. Drie medewerkers houden de dienst draaiende.

Ongevallen polikliniek :

Een naam die voor ieder duidelijk zal zijn. We hopen dat speciaal de vier mensen die met de Kerstdagen deze polikliniek bemannen, een minimum aan werk zullen hebben.

De afdeling opname :

Zoals gezegd, het leven maakt geen pas op de plaats voor hoogtijdagen. Ook tijdens de Kerstdagen is het belangrijk dat de opname-afdeling funktioneert. Vier medewerkers zullen hiervoor zorgdragen.

Verloskundigen :

Wat is er toepasselijker dan de geboorte van een kind met Kerstmis? Terwijl wij allen met elkaar hier samen Kerstmis vieren, kan het heel goed zijn dat tegelijkertijd in ons huis een kind wordt geboren. Om die gebeurtenis

dan in goede banen te leiden, zullen er tijdens de Kerst twee verloskundigen aanwezig zijn.

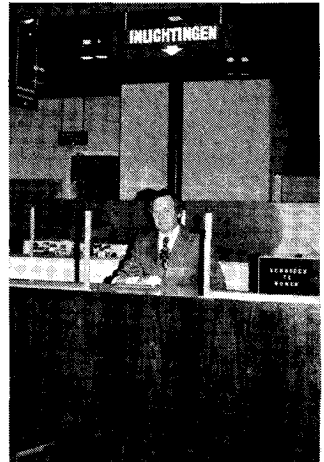
Telefooncentrale :

Een onmisbare schakel tussen ons huis en de buitenwereld. Voor het op volle sterkte houden van deze schakel zorgen met Kerstmis en Nieuwjaar vijf mensen.

Portiers :

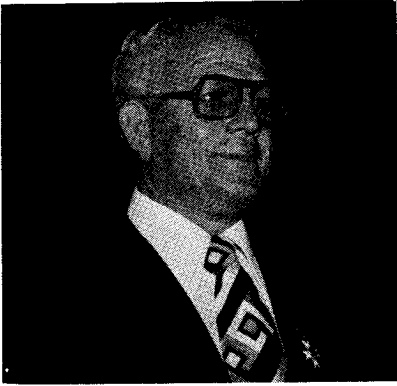
Denkt u eens aan alle bezoekers, de extra bezoekers, die met deze dagen ons huis zullen binnenkomen. Regelen van de bezoekersstroom, wijzen van afdelingen. Het is maar een klein gedeelte van de taak. Met een late- en een nachtdienst zorgen de portiers voor de goede gang van zaken tijdens de feestdagen.

Op een eenzame post in de leerlingenflat, van half 7 's avonds tot 02.00 's nachts, zal een portier zorgen voor dit gedeelte van het ziekenhuiscomplex.

Ook de mensen die met de feestdagen niet in het ziekenhuis zijn maar zich thuis beschikbaar moeten houden, voor het geval op hen een beroep wordt gedaan, mogen niet worden vergeten. De groep mensen, en hun gezinnen, voor wie tijdens de Kerst en Nieuwjaar hun binding met het ziekenhuis nog eens extra benadrukt wordt, omvat o.a. de volgende diensten of afdelingen : medische staf, anaesthesie, apotheek, bacteriologisch laboratorium, cardiologie, bloedbank, chirurgie, gynaecologie, K.N.O., mondheilkunde, neurologie, orthopedie, pace-makers, pastorale zorg, revalidatie, storingsdienst van de technische dienst, urologie, civiele dienst, operatie-kamer en vele andere.

De redactie wenst deze medewerkers - aanwezig of beschikbaar - genoemd of niet genoemd, uit naam van ons allen, een „goede wacht”.

EEN RIDDER

IN ONS MIDDEN!

Op 14 november j.l. is tijdens een plechtige H. Mis de heer van Gulp benoemd tot ridder in de Orde van de Heilige Silvester. De bij deze Orde horende onderscheidingsteekenen werden hem uitgereikt door dr. F. Mol, geneesheer-direkteur van ons ziekenhuis.

Piet van Gulp, medewerker van het Mortuarium, reeds meer dan dertig jaar in dienst van het ziekenhuis. Onopvallend en toch temidden van zoveel medewerkers, verricht hij zijn werk, levert hij zijn bijdrage aan het welzijn van zijn medemens. Wellicht komt deze gedachte wat vreemd bij u over, maar vanuit de idee dat gezondheidszorg ook zorg is voor het welzijn van de medemens, zal de bijdrage van de heer van Gulp U toch niet zo vreemd zijn. Want als gezondheidszorg, welzijnszorg voor de levenden, ophoudt, wanneer het niet meer in ons vermogen ligt het onafwendbare af te wenden, dan rest ons slechts troost en medeleven, welzijnszorg voor de nabestaanden. En dat deed en doet de heer van Gulp op zijn eigen, onnavolgbare wijze. Vanuit een diep doorleefd geloof en vertrouwen in God had de heer van Gulp reeds voor ontelbaar velen in uren van diepe smart een woord van troost, was hij een begin van nieuwe hoop.

Voor zijn trouwe dienst, voor zijn werkwijze en voor zijn betekenis voor zovelen, heeft het ziekenhuis de heer van Gulp voorgedragen om benoemd te worden tot ridder in de Pauselijke Orde van de Heilige Silvester.

Thans, op 14 november, vond de benoeming in de volle ziekenhuiskapel plaats ten overstaan van de deken van Breda, drs. J. Jaspers, de directie en talrijke vertegenwoordigers uit alle geledingen van het ziekenhuis en uit de stad Breda.

In de huldiging van de heer van Gulp werd zeer terecht zijn vrouw en zijn gezin betrokken.

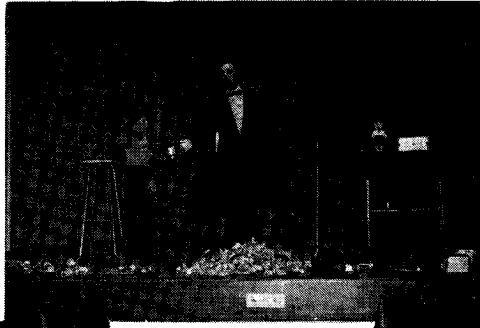
Na de plechtigheid werd besloten met een zeer druk bezochte receptie waarbij het gezin van Gulp van zeer velen felicitaties in ontvangst mocht nemen.

Wij van de redactie van de Singel sluiten ons van harte bij deze felicitaties aan en hopen dat de heer van Gulp nog vele jaren in goede gezondheid zijn werkzaamheden zal mogen verrichten.

DANKBETUIGING

Langs deze weg bedank ik allen voor de felicitaties, bloemstukken en cadeau's die ik heb mogen ontvangen bij mijn onderscheiding als ridder in de Orde van St. Silvester. Heel in het bijzonder de directie en de H.H. Geestelijken en alle andere medewerkers, die er voor hebben gezorgd dat dit voor mij en mijn gezin een onvergetelijke dag is geworden.

P. A. van Gulp,
St. Ignatiusstraat 243, Breda.

1
9

St. NIKOLAAS

7
5

Foto: L. Marcelis

BEDANKT EN !

Het kerstnummer van „Singel 33”, onze „Singel 33”.

De
redactie
stelt er prijs
op iedereen die
door zijn medewerking
- hetzij door inbreng van
ideeën, hetzij door daadwerke-
lijke arbeid, of door interviews,
het beschikbaar
stellen van gegevens,
het gelegenheid geven tot
fotograferen of anderszins -
heeft bijgedragen aan het tot
stand komen
van dit nummer
hartelijk te danken.
Slechts op deze wijze,
„met elkaar vóór elkaar”, kon
deze verandering van „de Singel”
tot „onze
Singel” worden
bewerkstelligd. Als
wens voor het komende
jaar spreekt de redactie de
hoop uit dat deze vorm van samen-
werking
niet beperkt
zal blijven tot een
incidenteel geval maar
dat in de toekomst de
samenwerking meer en meer
gestalte zal krijgen

ECHO

De redactie van uw „Singel”, nieuwsgierig als zij is naar alles wat in het ziekenhuis leeft en gebeurt, stelt er prijs op te weten hoe u, patiënten en medewerkers, de feestdagen in ons huis hebt beleefd.

Heeft u op- of aanmerkingen, prijzende woorden? Speelde bij dit alles het kerstnummer van de „Singel” misschien een bescheiden rolletje? De redactie zou het graag vernemen.

Maak van uw hart geen moordkuil maar schrijf uw reacties op deze speciaal hiervoor bedoelde ruimte. Geen angst, de redactionele brievenbus is groot, uw berichtje kan er zeker nog bij!

HIERLANGS AFKNIPPEN